

2015-10-12

Cecilia Billgren
Övriga för kännedom

Lunds Universitets Studentkårer
Cecilia Skoug
Ordförande

Svar angående: Remiss av delrapport från Ledningsutredningen U2014:11

Härmed inkommer Lunds universitets studentkårer (hädanefter LUS) med ett svar angående *Remiss av delrapporten från Ledningsutredningen (U2014:11)*

Sammanfattning

Sammanfattningsvis anser vi att den nuvarande lydelsen i 2 kap. 7 a § högskoleförordningen skall kvarstå och att utredningens förslag på denna punkt avslås. Det finns en distinkt skillnad mellan studentrepresentanter och ledamöter valda av studenterna, vi menar att dessa även fortsättningsvis ska vara representanter utsedda av studenterna. Det ska inte krävas särskild betydelse för att studenterna ska ha rätt att vara representerade, det bör även fortsättningsvis räcka att besluten har betydelse för studenternas situation i enlighet med vad som stadgas i 2 kap 7 § högskolelagen.

För att främja diskussionsklimatet och maktbalans inom universitetsstyrelsen och skapa förutsättningar för välgrundade beslut bör det råda en balans mellan de olika funktionerna inom styrelsen. Rektor bör inte heller vara ordförande för universitetsstyrelsen.

Vidare anser vi att bestämmelsen om studentens deltagande i nomineringsgruppen inte bör strykas ur högskoleförordningen.

Styrelsens storlek och sammansättning

Universitetsstyrelsen diskuterar och fattar beslut i frågor av central karaktär för universitetet, vilket kräver samverkan mellan olika funktioner som bidrar med en mångfald av perspektiv. De externa ledamöterna är nödvändiga för att tydliggöra universitetets roll i det omgivande samhället, vidare bidrar även de externa ledamöterna med erfarenheter som kan hjälpa universitetsstyrelsen att göra nödvändiga prioriteringar. Det är dock viktigt att ha i åtanke att de externa ledamöter inte ensamma besitter den insyn i verksamheten som krävs för att fatta väl avvägda beslut. Såväl lärare som studenter har mycket god insyn i universitetets verksamhet, såväl studenternas upplevelse av utbildningen som de interna beslutsprocesserna inom universitetet. Vi menar därför att samtliga

2015-10-12

Cecilia Billgren
Övriga för kännedom

Lunds Universitets Studentkårer
Cecilia Skoug
Ordförande

representanter och ledamöter i universitetsstyrelsen fyller en viktig funktion och att det är en viktig aspekt att ha i åtanke i sammansättningen av styrelsen.

Det bör råda en balans mellan grupperna för att främja diskussionsklimat och skapa maktbalans inom styrelsen för att på så vis skapa förutsättningar för välgrundade beslut. Därför föreslår vi att det bör regleras att antalet lärarrepresentanter alltid bör motsvara antalet studeranderepresentanter vilket tyvärr inte var tydligt i utredningen. För att bra balans mellan de olika grupperna av representanter ska uppnås, bör det regleras att om universitetsstyrelsen består av elva (11) eller fler personer bör minst tre (3) representanter ingå från vardera grupp.

Studentrepresentation i universitetsstyrelsen

Studenternas rätt att vara representerade i universitetsstyrelsen går att härleda från 2 kap 7 § högskolelagen som stadgar att studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Denna bestämmelse kan anses vara en kodifiering av studentinflytandet som en cementserad och viktig grundförutsättning i svensk utbildningspolitik. I utredningen framförs att studenternas rätt till representation är en olycklig formulering eftersom ”den ger intrycket av att dessa ledamöters ansvar är begränsat till att representera och bevaka lärarnas respektive studenternas särskilda intressen”. En övergång från ”studentrepresentant” till ”ledamot utsedd av studenterna” kan öppna upp för möjligheten att ledamoten som sitter på studenternas mandat i universitetsstyrelsen inte själv är student. Då faller hela grundtanken med studentinflytandet och studenternas rätt att vara representerade tillgodoses inte. Vidare vill vi påpeka att studentrepresentanternas ansvar inte nödvändigtvis är begränsat till att representera och bevaka studenternas särskilda intressen. Hade studentrepresentanterna begränsats på detta sätt hade det rimligtvis kommit till uttryck genom att även deras rättigheter och ansvar för styrelsens arbete begränsades.

Rätt till studentrepresentation

Utredning anför även att det ställs ett krav på ”särskild betydelse för utbildningen eller studenternas situation” för att studenterna ska ha rätt att vara representerade. Detta krav på ”särskild betydelse”, som måste anses vara ett

2015-10-12

Cecilia Billgren
Övriga för kännedom

Lunds Universitets Studentkårer
Cecilia Skoug
Ordförande

högre krav än ”betydelse”, går ej att finna i varken Högskolelagen eller Högskoleförordningen och det går inte heller att finna stöd för det i relevanta förarbeten. Vi anser att det är högst anmärkningsvärt att en statlig utredning anför ett krav på ”särskild betydelse” som totalt saknar stöd i både relevant lagstiftning som förarbeten. Av allt att döma existerar det i dagsläget således inget krav på särskild betydelse, det räcker att beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation för att studenterna har rätt att vara representerade.

Enligt 2:2 Högskoleförordningen ska universitetsstyrelsen bland annat besluta: om budgetunderlag och årsredovisningar, i viktigare frågor om verksamhetens övergripande inriktning, i viktigare frågor om den interna resursfördelningen, om antagningsordning och i övriga frågor som är av principiell vikt. Mot bakgrund av dessa exempel, och resterande punkter som följer av 2:2 HF, måste det anses som ostridigt att universitetsstyrelsen fattar beslut eller bereder frågor som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation, vilket enbart kan leda till slutsatsen att studenterna har rätt att vara representerade i universitetsstyrelsen.

Rektor och ordförande

Vid ett statligt lärosäte är rektor myndighetschef och leder universitetens verksamhet. Är rektorn samtidigt universitetsstyrelsens ordförande kan detta leda till att vederbörande har ett väsentligt informationsövertag vilket i sin tur kan leda till en asymmetrisk maktbalans inom styrelsen. För att universitetsstyrelsen ska vara väl informerad och ha möjlighet att utkräva ansvar från rektorn menar vi att det är viktigt att de båda rollerna skiljs åt.

Förfarande inför regeringens utseende av styrelsens ordförande och övriga ledamöter

Lunds Universitets Studentkårer ser ingen anledning till att ändra sammansättningen. I dagsläget finns i nomineringsgruppen en representant med god insyn i universitetets verksamhet som regeringen utser, landshövdingen samt en studentrepresentant. Utredningen föreslår att studenternas reglerade deltagande i nomineringsgruppen stryks ur högskoleförordningen. Detta motiveras med att lärarrepresentanter och studentrepresentanter har rätt att utse interna representanter och att det ska vara en jämlikt förhållande mellan student- och lärarinflytande i

2015-10-12

Cecilia Billgren
Övriga för kännedom

Lunds Universitets Studentkårer
Cecilia Skoug
Ordförande

nomineringsgruppen. Vi menar dock att det i dagsläget finns en lärarrepresentant i gruppen, liksom det finns en studentrepresentant. Den som är utsedd av regeringen och har god insyn i det aktuella lärosätet är ofta, eller kan anses vara, en representant för lärarna. En representant med så pass god insyn i lärosätets verksamhet torde vara någon med bakgrund i verksamheten. Vi menar att det är högst sannolikt att den representant/ledamot som kommer föreslås av lärosätet kommer att vara en representant med bakgrund i lärarkåren även i fortsättningen, vilket gör att förändringen som utredningen föreslår endast resulterar i att studenterna utesluts ur processen.

Detta är olyckligt av flera anledningar. Den första, och kanske mest självklara och som ovan är beskrivet i detta svar, är att allmänrepresentanterna i stor utsträckning påverkar lärosätet, varför det är centralt att vi som studenter har en möjlighet att tillsammans med lärosätesrepresentanten påverka vilka som ska föreslås. Det är antagligen allvarigare på ett mindre lärosäte än ett större, beroende på vilka frågor som diskuteras i deras styrelser. En annan anledning är att centrala processer ofta blir prejudicerande för liknande processer längre ner i organisationen, i detta fall beredningen av allmänrepresentanter till fakultetsstyrelser eller motsvarande. Då många utbildningsfrågor avgörs i fakultetsstyrelser är det viktigt att även vi som studenter är med och påverkar vilka allmänrepresentanter som sitter i fakultetsstyrelsen tillsammans med lärarrepresentanterna.

Vi håller dock med om att landshövdingen deltagande i nomineringsgruppen inte nödvändigtvis behöver regleras.

I tjänsten,

Cecilia Skoug
Ordförande